SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1110

av Ida Karkiainen m.fl. (S)

Till Agda Rössels minne

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett minnesmärke över Agda Rössel bör inrättas i riksdagens lokaler och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motivering

Agda Rössel (1910–2001) var en svensk diplomat, politiker och samhällsengagerad pionjär. Hon föddes i Gällivare i Norrbotten och utbildade sig till socionom vid Socialhögskolan i Stockholm. Hon var tidigt engagerad i frågor om social rättvisa, kvinnors rättigheter och fred, och kom att göra en rad banbrytande insatser – inte minst internationellt.

År 1958 utnämndes hon av regeringen till Sveriges ständiga representant vid Förenta nationerna (FN) i New York. Därmed blev hon världens första kvinnliga FN-ambassadör, i en tid då diplomatin var ett i stort sett helt mansdominerat område. Detta var inte bara ett genombrott för svensk utrikespolitik, utan även ett historiskt steg för kvinnors deltagande i internationella institutioner.

Under sin tid i FN (1958–1964) lyfte hon flera viktiga frågor, bland annat om nedrustning, mänskliga rättigheter, barns skydd i väpnade konflikter och avskaffandet av dödsstraffet. Särskilt hennes tidiga och tydliga motstånd mot dödsstraffet väckte internationell uppmärksamhet och placerade Sverige i framkant i dessa frågor.

Efter sin tid i FN fortsatte hon sin diplomatiska karriär som ambassadör i bland annat Belgrad och Prag.

Trots hennes betydelsefulla gärning är Agda Rössel fortfarande relativt okänd för många, och det finns idag få platser där hennes namn lyfts fram. Ett minnesmärke i riksdagens lokaler – exempelvis en byst, tavla eller plakett – skulle vara ett värdigt sätt att synliggöra hennes bidrag till Sveriges moderna historia och till den internationella diplomatin.

Ett sådant minnesmärke skulle också ha stor symbolisk betydelse för jämställdhet, diplomatiskt ledarskap och kvinnors roll i utrikespolitiken.

Ida Karkiainen (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S) *Samuel Pettersson (S)*